

Laidiens: 17.04.1996., Nr. 66

Ministru kabineta noteikumi Nr. 142

Rīgā 1996.gada 10.aprīlī (prot. nr.21, 7.§)

Noteikumi par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

I. Vispārīgie jautājumi

1.pants. Noteikumos lietotie termini

Statūtsabiedrība - akciju sabiedrība vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību.

Valsts (pašvaldības) statūtsabiedrība - akciju sabiedrība, kurā viss pamatkapitāls vai visas balsis pieder valstij (pašvaldībai), vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kurā viss pamatkapitāls pieder valstij (pašvaldībai).

Privatizāciju veicošā institūcija - institūcija (Privatizācijas aģentūra vai privatizācijas komisija), kas saskaņā ar attiecīgā likuma noteikumiem veic valsts (pašvaldības) īpašuma privatizāciju.

Statūtsabiedrības pārvaldes institūcija - akciju sabiedrības padome un valde vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību valde vai cita izpildinstitūcija.

Revīzijas institūcija - revīzijas komisija, revidents vai zvērināts revidents.

Kapitāla daļas - akcijas akciju sabiedrībās vai kapitāla daļas sabiedrībās ar ierobežotu atbildību.

Pārvaldošā institūcija - valsts institūcija vai rajona (pilsētas) dome vai pagasta padome, kuras valdījumā vai pārziņā atrodas valsts vai pašvaldības uzņēmums.

Kapitāla daļas turētājs - akciju turētājs akciju sabiedrībā vai kapitāla daļas turētājs sabiedrībā ar ierobežotu atbildību.

Pilnvarnieks - fiziska persona, kuru pārvaldošā institūcija iecel akcionāra vai dalībnieka tiesību un pienākumu realizēšanai valsts (pašvaldības) statūtsabiedrībā.

Ķermeniskas lietas - kustamas un nekustamas lietas saskaņā ar Civillikumu.

2.pants. Noteikumu darbība

(1) Šie noteikumi nosaka:

1) kārtību, kādā valsts un pašvaldību uzņēmumi pārveidojami valsts (pašvaldību) statūtsabiedrībās (turpmāk tekstā - "statūtsabiedrība");

2) statūtsabiedrības darbības īpatnības;

3) kārtību, kādā privatizējamas statūtsabiedrības;

4) kārtību, kādā privatizējami valsts un pašvaldību uzņēmumi, ja tos pārveido statūtsabiedrībās, vienlaikus pārdodot šīs sabiedrības kapitāla daļas.

(2) Šo noteikumu V nodaļa neattiecas uz valsts (pašvaldības) uzņēmumiem (turpmāk tekstā - “uzņēmums”) un statūtsabiedrībām, ko privatizē nevis saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” (Latvijas Vēstnesis, 1994, 27., 77.nr.; 1996, 5.nr.), bet saskaņā ar citiem likumiem.

3.pants. Pārveidojamo uzņēmumu sadalīšana un apvienošana

(1) Vienu uzņēmumu var pārveidot vienā statūtsabiedrībā vai sadalot to vairākās statūtsabiedrībās.

(2) Vairākus uzņēmumus var pārveidot, apvienojot tos vienā statūtsabiedrībā, ja tas nav pretrunā ar likumiem.

4.pants. Pārveidojamā uzņēmuma (uzņēmumu) tiesības, pienākumi un saistības

(1) Ja vairākus uzņēmumus apvieno vienā statūtsabiedrībā vai vienu uzņēmumu pārveido statūtsabiedrībā, pārveidojamā uzņēmuma (uzņēmumu) tiesības, pienākumi un saistības pilnībā pāriet uz jaunizveidoto statūtsabiedrību.

(2) Ja vienu uzņēmumu pārveido vairākās statūtsabiedrībās, tad pārveidojamā uzņēmuma tiesības, pienākumi un saistības pāriet uz attiecīgo statūtsabiedrību tādā apmērā, kā norādīts uzņēmuma īpašuma sadales aktā.

(3) Uzņēmuma darbībai izsniegtās licences derīgas arī jaunizveidotās statūtsabiedrības darbībai.

5.pants. Īpašuma attiecības statūtsabiedrībā

(1) Visas ķermeniskās lietas, intelektuālais īpašums un vērtspapīri, kuru vērtība tiek iekļauta statūtsabiedrības pamatkapitāla vērtībā šo noteikumu 8.pantā noteiktajā kārtībā, pēc tam, kad statūtsabiedrība ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā, kļūst par jaunizveidotās statūtsabiedrības īpašumu.

(2) Valsts (pašvaldības) kapitāla daļu turētājs tiek noteikts saskaņā ar noteikumu par valsts un pašvaldību kapitāla daļu pārvaldi uzņēmēj sabiedrībās.

II. Uzņēmuma (uzņēmumu) pārveidošana statūtsabiedrībā

6.pants. Lēmums par uzņēmuma (uzņēmumu) pārveidošanu

(1) Lēmumu par uzņēmuma (uzņēmumu) pārveidošanu vienā vai vairākās statūtsabiedrībās vai vairāku uzņēmumu pārveidošanu vienā statūtsabiedrībā (turpmāk tekstā - “uzņēmuma pārveidošana statūtsabiedrībā”) pieņem pārvaldošā institūcija.

(2) Lēmums par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā jāpublicē oficiālajā preses izdevumā “Latvijas Vēstnesis” un tā rajona vai pilsētas laikrakstā, kura teritorijā atrodas pārveidojamais uzņēmums.

(3) Lēmums par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā nav jāpublicē, ja statūtsabiedrībā tiek pārveidots privatizējamais uzņēmums, vienlaikus pārdodot šīs sabiedrības kapitāla daļas.

7.pants. Pārvaldošās institūcijas darbības uzņēmuma pārveidošanā

(1) Pēc lēmuma par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā pieņemšanas pārvaldošā institūcija:

1) nosaka inventarizāciju pārveidojamajā uzņēmumā (uzņēmumos);

- 2) ieceļ vienu vai vairākus pilnvarniekus;
- 3) apstiprina statūtsabiedrības pamatkapitālu;
- 4) apstiprina statūtsabiedrības statūtus;
- 5) ieceļ statūtsabiedrības pārvaldes institūcijas;
- 6) ieceļ statūtsabiedrības revīzijas institūcijas;
- 7) apstiprina pārveidojamā uzņēmuma slēguma bilanci;
- 8) apstiprina statūtsabiedrības sākuma bilanci;
- 9) apstiprina statūtsabiedrībai nododamā nekustamā īpašuma sarakstu.

(2) Ja lēmumu par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā pieņem privatizāciju veicošā institūcija, tad tā var neveikt šī panta 1.daļas 1.punktā minētās darbības.

(3) Ja privatizāciju veicošā institūcija pieņem lēmumu par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā, vienlaikus pārdodot šīs sabiedrības kapitāla daļas, tā neveic šā panta 1.daļas 2., 4., 5. un 6.punktā minētās darbības.

(4) Pilnvarnieku ieceļ saskaņā ar noteikumiem par valsts un pašvaldību kapitāla daļu pārvaldi uzņēmējsabiedrībās.

8.pants. Statūtsabiedrības pamatkapitāla noteikšana

(1) Pārveidojot uzņēmumu statūtsabiedrībā, tās pamatkapitāla lielumu nosaka, no pārveidojamā uzņēmuma bilances aktīvu kopsummas atskaitot parādu kopsummu kreditoriem.

(2) Uzņēmuma aktīvos iekļauj valstij vai pašvaldībai piederošo zemi, uz kuras atrodas uzņēmums, tās kadastrālās vērtības apmērā.

(3) Pārveidojot uzņēmumu statūtsabiedrībā, tā aktīvos nedrīkst iekļaut tās ķermeniskās lietas, intelektuālo īpašumu un vērtspapīrus, kurus saskaņā ar likumu nevar privatizēt vai kuri nodoti tikai uzņēmuma turējumā.

(4) Pārveidojot uzņēmumu statūtsabiedrībā, tās pamatkapitāla vērtību var noteikt arī saskaņā ar likumu "Par privatizējamo valsts un pašvaldību īpašuma objektu novērtēšanas kārtību" (Latvijas Vēstnesis, 1994, 25.nr.).

(5) Statūtsabiedrības kapitāla daļu nominālvērtības kopsummai jāatbilst tās pamatkapitāla lielumam.

9.pants. Statūtsabiedrības reģistrācija

(1) Statūtsabiedrība jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā.

(2) Reģistrācijas pieteikumam jāpievieno:

- 1) pārvaldošās institūcijas lēmums par uzņēmuma pārveidošanu statūtsabiedrībā;
- 2) statūtsabiedrības statūti;
- 3) šādi pārvaldošās institūcijas lēmumi:
 - a) par pilnvarnieka (pilnvarnieku) iecelšanu;
 - b) par pārvaldes un revīzijas institūciju iecelšanu;
 - c) par statūtsabiedrības sākuma bilances apstiprināšanu;
 - 4) statūtsabiedrības sākuma bilance;

5) statūtsabiedrības nekustamā īpašuma saraksts;

6) citi dokumenti, kas paredzēti likumā, kas reglamentē attiecīgo uzņēmējdarbības formu.

III. Valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības darbības īpatnības

10.pants. Vispārīgie jautājumi

(1) Valsts (pašvaldības) akciju sabiedrība nevar būt publiska akciju sabiedrība, tādēļ uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas tās likuma “Par akciju sabiedrībām” (turpmāk šīs nodaļas tekstā - “Likums”) (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 24./25.nr.; Latvijas Vēstnesis, 1994, 96., 149.nr.; 1995, 139.nr.; 1996, 5.nr.) normas, kuras attiecas uz publiskajām akciju sabiedrībām.

(2) Ja valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībā ir iecelti vairāki pilnvarnieki, tad gadījumos, kuros Likumā tiek noteikts nepieciešamais akcionāru pilnsapulces kvorums, akcionāru skaits vai akcionāru pārstāvība noteiktā sabiedrības pamatkapitāla (apmaksātā pamatkapitāla) daļā, valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības statūtos jānosaka attiecīgs pilnvarnieku skaits.

(3) Ja akciju sabiedrībā ir iecelti vairāki pilnvarnieki, tad gadījumos, kuros Likumā tiek noteikts nepieciešamais akcionāru balsu skaits akcionāru pilnsapulces lēmumu pieņemšanai, akciju sabiedrības statūtos jānosaka attiecīgs pilnvarnieku balsu skaits.

(4) Gadījumos, kuros Likumā tiek noteiktas akcionāru tiesības un pienākumi vai tiek pieminētas darbības, kas skar akcionārus, minētās tiesības, pienākumi un darbības attiecināmas arī uz pilnvarniekiem.

11.pants. Valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības nosaukums

Valsts akciju sabiedrības nosaukumā jābūt Likuma 4.panta 1.daļā minētajai informācijai un vārdam “valsts”, bet pašvaldības akciju sabiedrības nosaukumā — Likuma 4.panta 1.daļā minētajai informācijai un attiecīgās pašvaldības nosaukumam.

12.pants. Atklāti pieejamie vai atklāti iegūstamie akciju sabiedrības dokumenti un informācija

(1) Likuma 7.panta 1.daļas 1.punktā minētā akciju sabiedrības dibināšanas līguma vietā jābūt pārvaldošās institūcijas lēmumam par uzņēmuma pārveidošanu akciju sabiedrībā.

(2) Papildus Likuma 7.panta 1.daļas 4.punktā norādītajai informācijai jābūt ziņām par valsts vai pašvaldības pilnvarnieku (pilnvarniekiem), kā arī pilnvarojuma līgumam.

(3) Uzņēmumu reģistrā atklāti pieejamai vai atklāti iegūstamai jābūt Likuma 7.panta 1.daļā norādītajai informācijai un dokumentiem, kā arī valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības sākuma bilancei.

13.pants. Valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības dibināšana un reģistrācija

(1) Likuma 11.panta 1.daļā minētā akciju sabiedrības dibināšanas līguma vietā jābūt pārvaldošās institūcijas lēmumam par uzņēmuma pārveidošanu valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībā.

(2) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 11.panta 4.daļa, 12. un 13.pants.

(3) Likuma 14.panta 1.daļas 3.punktā minētās informācijas vietā jānorāda akciju īpašnieka un akciju turētāja nosaukums.

(4) Likuma 14.panta 2.daļā noteikto dibinātāju vietā statūti jāparaksta pilnvarotai pārvaldošās institūcijas amatpersonai.

(5) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 16.pants, 17.panta 3. un 5.daļa un 18.pants.

(6) Likuma 19.panta 3.daļas 1.punktā minētā akciju sabiedrības dibināšanas līguma vietā jābūt pārvaldošās institūcijas lēmumam par uzņēmuma pārveidošanu akciju sabiedrībā.

(7). Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 19.panta 3.daļas 4.punkts.

14.pants. Valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības pamatkapitāls

(1) Likuma 20.panta 2.daļā minētā akciju sabiedrības dibināšanas līguma vietā jābūt pārvaldošās institūcijas lēmumam par uzņēmuma pārveidošanu akciju sabiedrībā.

(2) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 21.panta 8.daļa.

15.pants. Akciju veidi un kategorijas

(1) No Likuma 23.panta 1.daļā noteiktajiem akciju veidiem valsts (pašvaldības) akciju sabiedrība var emitēt tikai parastās akcijas un personāla akcijas.

(2) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 23.panta 2.daļa.

(3) No Likuma 23.panta 3.daļā noteiktajām parasto akciju kategorijām valsts (pašvaldības) akciju sabiedrība var emitēt tikai parastās akcijas ar balsstiesībām, kas visas pieder valstij (pašvaldībai), un parastās akcijas bez balsstiesībām, kas veido valsts (pašvaldības) akciju sabiedrības valdes rezervi.

(4) Valsts akciju sabiedrībās visu akciju veidu un kategoriju nominālvērtība ir viens lats. Tādēļ uz valsts akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 26.panta 2.daļa.

(5) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 27. un 28.pants, kā arī 29.panta 8. un 9.daļa.

16.pants. Akciju vērtības samaksa un sabiedrības īpašuma ieguves pārbaude

(1) Ja valsts (pašvaldības) akciju sabiedrība palielina pamatkapitālu, iesaistot papildu kapitālu, tad šādu papildu kapitālu attiecīgajā sabiedrībā var ieguldīt tikai valsts (pašvaldība). Ja, minētajā veidā palielinot pamatkapitālu, valsts (pašvaldība) akciju laidiena noteikumos minētajā galīgās akciju vērtības samaksas termiņā nesamaksā pilnu katras parakstītās akcijas vērtību, tad tā saņem tādu akciju skaitu, kas atbilst faktiski ieguldītajai summai. Tādēļ uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 30.panta 4. -7.daļa.

(2) Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 31.panta 3.daļa un 32.pants.

17.pants. Valstij (pašvaldībai) piederošo akciju pāriešana citu personu īpašumā

Valsts (pašvaldību) akciju sabiedrībās akcijas citas personas īpašumā var pāriet tikai, ja privatizē attiecīgo akciju sabiedrību šo noteikumu V nodaļā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Tādēļ uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 34.pants.

18.pants. Noteikumi, ar kādiem akciju sabiedrība iegūst pati savas akcijas

Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 35.panta 2. un 3.punkts.

19.pants. Obligācijas

Uz valsts (pašvaldības) akciju sabiedrībām neattiecas Likuma 36.panta 3., 4. un 5.daļa un 37.panta 2.daļas otrais teikums.

20.pants. Pamatkapitāla palielināšana